

VÁRAKOZÓK JELENTÉSE ELEMZÉS

2017. 02. 01. ÁLLAPOT SZERINT

Várakozás jellemzői 2017. február 1-én

1. táblázat – Várakozók ellátási forma/típus/altípus szerinti megoszlásai

Színkód 1: narancs = szakosított ellátások, zöld = alapellátások

Színkód 2: világoskék = nagyszámú várakozó összes várakozóban (cc. >= 500), lila = relatív kisszámú várakozó mellett (<500) nagyszámú várakozó 100 férőhelyre számítva (cc. >= 30)

Ellátási forma és típus	ellátás altípus	várakozók száma (fő)	megoszlás összes várakozóban (%)	100 ellátottra jutó várakozók száma (fő)
Ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátás	Fogyatékos személyek otthona	1780	5,3%	13,5
	Hajléktalanok otthona	188	0,6%	42,2
	Idősek otthona	22 783	67,7%	42,2
	Pszichiátriai betegek otthona	2568	7,6%	30,9
	Szenvedélybetegek otthona	353	1,0%	25,3
Átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátás	Fogyatékos személyek gondozóháza	70	0,2%	22,5
	Hajléktalan személyek átmeneti szállása	855	2,5%	15,3
	Időskorúak gondozóháza	2165	6,4%	67,1
	Pszichiátriai betegek átmeneti otthona	63	0,2%	62,4
	Szenvedélybetegek átmeneti otthona	19	0,1%	13,9
Lakóotthoni ellátás	Fogyatékos személyek ápoló-gondozó célú lakóotthona	189	0,6%	15,4
	Fogyatékos személyek rehabilitációs célú lakóotthona	33	0,1%	8,6
	Pszichiátriai betegek rehabilitációs célú lakóotthona	10	0,03%	4,8
	Szenvedélybetegek rehabilitációs célú lakóotthona	1	0,003%	1,1
Rehabilitációs intézményi ellátás	Fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye	67	0,2%	8,3
	Hajléktalan személyek rehabilitációs intézménye	42	0,1%	17,1
	Pszichiátriai betegek rehabilitációs intézménye	17	0,1%	13,3
	Szenvedélybetegek rehabilitációs intézménye	41	0,1%	7,5
Támogatott lakhatás	Támogatott lakhatás fogyatékos személyek részére	160	0,5%	16,9
	Támogatott lakhatás pszichiátriai betegek részére	113	0,3%	29,4
	Támogatott lakhatás szenvedélybetegek részére	8	0,02%	3,8
Házi segítségnyújtás	Házi segítségnyújtás	613	1,8%	0,6

<i>Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás</i>	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	535	1,6%	1,9
<i>Közösségi ellátások</i>	Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás	26	0,1%	0,6
	Szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás	96	0,3%	2,1
<i>Nappali ellátás</i>	Fogyatékos személyek nappali ellátása	147	0,4%	1,8
	Időskorúak nappali ellátása	215	0,6%	0,5
	Pszichiátriai betegek nappali ellátása	5	0,01%	0,1
	Szenvedélybetegek nappali ellátása	49	0,1%	1,3
<i>Szociális étkeztetés</i>	Szociális étkeztetés	221	0,7%	0,2
<i>Támogató szolgáltatás</i>	Támogató szolgáltatás	225	0,7%	2,8
Összesen			100,0%	

A várakozók 93,7%-a valamilyen szakosított ellátásra vár, ezen belül 82,2% ápolást-gondozást nyújtó ellátást szeretne igénybe venni, több mint kétharmaduk pedig idősek otthonába szeretne bekerülni. Az ellátások súlya kisebb eltérésekkel tükrözi a korábbi hónapok jellemzőit: az idősek otthona ellátás a várakozók számában és a 100 főre jutó várakozók számában is domináns. Ezres nagyságrendben ezen kívül csak a pszichiátriai betegek otthona, az időskorúak gondozóháza és a fogyatékos személyek otthona ellátásokban találunk várakozókat.

100 ellátottra vetítve a legnagyobb igények az időskorúak gondozóháza és a pszichiátriai betegek átmeneti otthona szolgáltatásoknál jelentkeztek e hónapban. Mindkét esetben 60 felett van a 100 fő ellátottra számolt várakozók száma. A hajléktalanok otthona és az idősek otthona egyaránt több mint 40 várakozóval számol minden 100 ellátott esetén, a többi szolgáltatásnál ettől kisebb értékeket regisztráltunk. A 100 fő ellátottra számított magas várakozói értékek kivétel nélkül a szakosított ellátások valamelyikénél jelentkeznek. Az ápolást-gondozást nyújtó intézményi ellátások és az átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátások mindegyikénél legkevesebb 13 fő várakozót találunk minden 100 fő ellátott esetén.

A várakozók jelentős része nem új belépő a szociális szolgáltatásokba, közülük sokan vesznek igénybe más ellátásokat jelenleg is.

Szolgáltatást jelenleg is igénybe vevő várakozók kor és nem szerinti alapmegoszlásai, jelenlegi igénybevételei

A 27 012 tényleges várakozóból¹ 13 480-an vettek igénybe valamilyen szociális szolgáltatást 2016. novemberben.² Ez a várakozók 49,9%-át jelenti.

Azon várakozók között, akik jelenleg is igénybe vesznek szolgáltatásokat és tudjuk a nemüket, 6343 férfi (58,3%) és 4530 nő (41,7%); 2607 esetben pedig nincs információ a várakozó neméről. A teljes sokaság átlagéletkora 67,1 év. Közöttük a férfiak átlagéletkora 56,7 év, míg a nőké 80,7 (ill. 68,6 azok

¹ Minden várakozót csak egyszer számolva, ugyanis a teljes listából több ezren nem csak egy, hanem akár 2-8 szolgáltatásra is adtak be igényt.

² Az elemzéskor a 2016. novemberi igénybe vevői adatok álltak rendelkezésre legfrissebb adatsorként.

átlagéletkora, akiknek nem ismerjük a nemét). Ellátási formák szerint a következőképpen oszlanak meg a várakozók, akik jelenleg is vesznek igénybe szolgáltatásokat (2. táblázat).

2. táblázat – Jelenleg is ellátásban lévő várakozók megoszlása ellátási formák szerint

Ellátási forma	fő	megoszlás
Gyermekjóléti alapellátások	64	0,5%
Gyermekvédelmi szakellátások	101	0,7%
Szociális szakosított ellátások	3235	24,0%
Szociális alapellátások	10 080	74,8%
Összesen	13 480	100,0%

Mivel – amint korábban láttuk – a legnagyobb várakozói listák számban és arányban is a szakosított ellátásokban jelennek meg, megállapítható, hogy a legtöbben a szociális alapellátásból igyekeznek valamilyen szakosított ellátási formába bejutni. A második legnagyobb csoportot azok teszik ki, akik egy szakosított ellátásból egy másik alap- vagy szakellátásba szeretnének át- vagy bekerülni. A gyermekvédelmi és gyermekjóléti ellátásokból mindössze 165 fő jelezte adott hónapban a bejutási szándékát valamilyen szociális alap- vagy szakosított ellátási típusba (döntően bentlakásos intézményi ellátásra vagy támogató szolgáltatásra várakoznak).

A jelenleg is szolgáltatást igénybe vevők 25,9%-a szociális étkeztetést, 21% házi segítségnyújtást, 13,7% nappali ellátást, 13,3% ápolást, gondozást nyújtó intézményi ellátást, 10,3% átmeneti elhelyezést nyújtó intézményi ellátást, 5,8% jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, ill. 4,6% támogató szolgáltatást vesz igénybe. Ezek a szolgáltatások az összes, jelenleg igényelt ellátások 94,6%-át teszik ki. A maradék 5,4% olyan ellátási típusok között oszlik meg, mint a bölcsődei ellátás, közösségi ellátások, lakóotthoni ellátás stb.

Jelentések jellemzői

A jelentések egyik fontos főjellemzője volt szinte minden hónapban, hogy a szolgáltatók több mint ötöde nem jelentett. E hónapban a korábbi (kiegyenlítettnek tűnő) tendenciák kicsit romlottak, a szolgáltatók közel egyharmada nem jelentett 2017. február elején. A nem jelentők főleg az alapellátásokból kerülnek ki, a szakosított ellátások jelentési hajlandósága magasabb. Mindez vélhetően összefügg azzal, hogy az alapellátásokban kevesebb a várakozók száma, sőt nem is minden esetben találhatunk várakozókat,³ az ily módon kevésbé érintett szolgáltatók pedig könnyebben mulasztják el teljesíteni jelentési kötelezettségüket. E hónapban azonban a szakosított ellátások a nem jelentők 15,8%-át tették ki, ami magasabb a korábbi értékeknél. Korábban jellemzően kevesebb, a szolgáltatók 5-8%-a mulasztotta el jelentési kötelezettségét. Mindez a jelentett számok megoszlására is hatással van (lásd 3. táblázat).

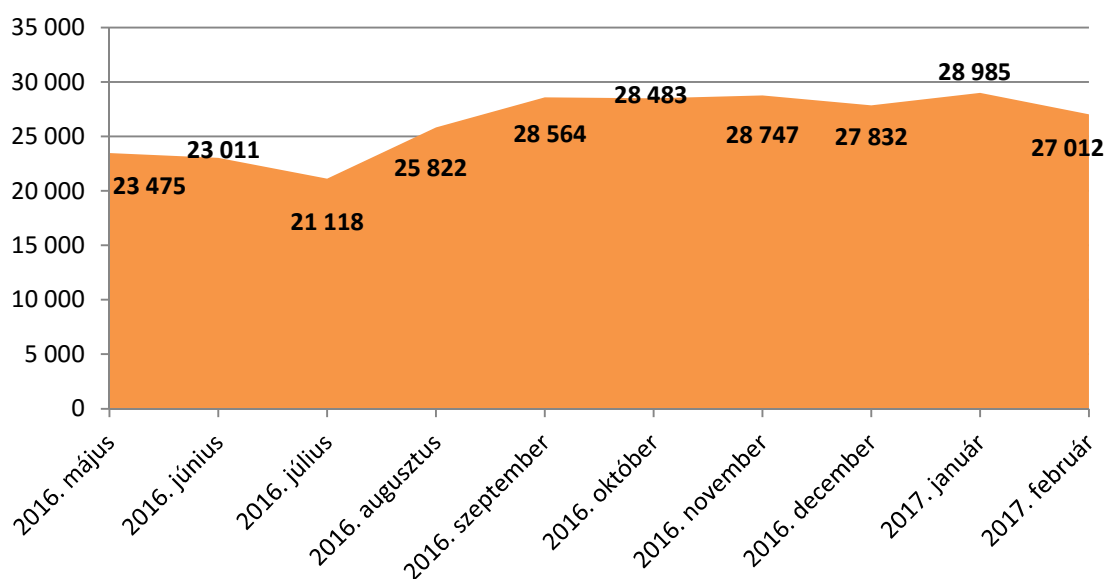
³ A jelentő ellátások adatai alapján tudjuk, hogy kb. 90-95%-uk esetén nincsenek várakozók.

3. táblázat – Taj-azonosítóval és Taj nélkül regisztrált várakozók számának alakulása 2016. szeptember – 2017. február

Várakozót jelentők	2016. szept. fő	2016. okt. fő	2016. nov. fő	2016. dec. fő	2017. jan. fő	2017. febr. fő
Taj-azonosítóval	34 953	35 692	36 042	34 630	36 426	33 507
Taj-azonosító nélkül	755	869	822	880	831	955
Összes várakozó ⁴ (Taj ismétlődésekkel)	35 708	36 561	36 864	35 510	37 257	34 462
Tényleges várakozók (Taj ismétlődések nélkül) ⁵	28 564	28 483	28 747	27 832	28 985	27 012

A tényleges várakozók száma közel 2000 fős csökkenést mutat az előző hónaphoz képest, és 2016. szeptember óta a legalacsonyabb értéken áll. Eközben a Taj-azonosító nélkül jelentett várakozók száma az eddigi legmagasabb értéket érte el. Képszerűen mutatja a vizsgált hónap visszaesését az 1. diagram.

1. diagram – Tényleges várakozók számának alakulása (2016. május – 2017. február – fő)

A jelentési hajlandóság visszaesése az összesített jelentési képre is rányomja a bélyegét (lásd 4. táblázat).

⁴ Összes várakozó alatt mindazokat értjük, akik Taj-számmal vagy Taj nélkül regisztrálva lettek a jelentési rendszerben adott időpontban (azaz figyelembe vesszük azt is, ha egy várakozó több helyre adott be igényt).

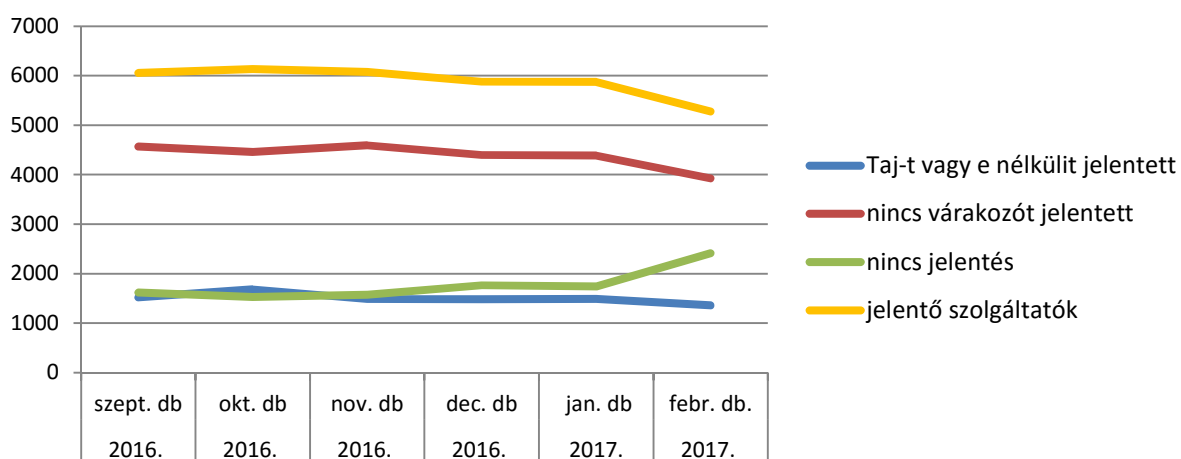
⁵ Tényleges várakozók – Taj-számmal vagy Taj nélkül rögzített várakozók, de csupán egyszer számolva (figyelmetlenül kívül hagyva, hogy az illető hány helyre adott be szolgáltatási igényt). A Taj-azonosítóval nem rendelkezők esetén az átfedéseket nem számolva, lévén ezt nem ismerjük.

4. táblázat – Jelentések összesített jellemzői (2016. szeptember – 2017. február)

Jelentések típusai szolgáltatók szerint	2016. szept. db	2016. okt. db	2016. nov. db	2016. dec. db	2017. jan. db	2017. febr. db.
Taj-t vagy e nélkülit jelentett	1517	1678	1485	1483	1488	1356
nincs várákozót jelentett	4566	4455	4590	4397	4386	3924
nem jelentett	1615	1526	1572	1767	1737	2414
összes szolgáltató⁶	7670	7659	7647	7647	7611	7694
jelentő szolgáltatók	6055	6133	6075	5880	5874	5280
jelentők aránya	78,9%	80,1%	79,4%	76,9%	77,2%	68,6%

Az elmúlt hónapok legalacsonyabb jelentési arányát mértük a vizsgált időszakban. A jelentésre kötelezettek alig több mint kétharmada teljesítette adatközlési kötelességét. Az elmúlt hónapokkal összehasonlítva így jelentős visszaesést regisztráltunk. 2016 szeptembere óta a jelentési arány ugyanis 80% közelében mozgott.

2. diagram – Jelentések idősoros alakulása diagramon 2016. szeptember – 2017. február

Összefoglalás

A jelentési hajlandóság e hónapban jelentősen visszaesett, ami leginkább annak köszönhető, hogy a szakosított ellátások közül a szokásosnál többen mulasztottak el jelentést tenni. Ennek okát azonban nem tudjuk. A közel egyharmados jelentési elmaradás ellenére a korábban ismert tendenciák a várákozói sorokban nem változtak. A többség valamilyen alapellátásból kíván szakosított ellátásba kerülni. A legmagasabb bekerülési igények pedig továbbra is az idősellátásban jelentkeznek.

⁶ A szociális szakosított és alapellátásban szolgáltatást nyújtók (családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás, falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, népkonyha, szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása, utcai szociális munka, nappali melegedő és éjjeli menedékhely kivételével). L. 1993. évi III. törvény 20. § (2a) pontja.